

EK:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2023/12)'E DAİR BİLGİLENDİRME RAPORU

1. GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1. Kapsam ve yasal dayanak

(1) Bu rapor, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) hükümleri çerçevesinde yürütülen nihai gözden geçirme soruşturması (NGGS) sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi ve bulguları içermektedir.

1.2. Mevcut önlem ve geçmişi

(1) 7/2/2004 tarihli ve 25366 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2004/3) ile Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli 8302.10.90.00.00 GTİP altında sınıflandırılan “diğer menteşeler” ve 8302.50.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) altında sınıflandırılan “sabit askılıklar, şapka askıları, dirsekler, benzeri eşya” için 1,39 ABD doları/kg tutarında; 8302.42.90.00.00 GTİP altında sınıflandırılan “diğer mobilyalar için diğer adi metallerden donanım, tertibat ve benzeri eşya” için 0,508 ABD doları/kg tutarında dampinge karşı kesin önlem yürürlüğe konulmuştur.

(2) 20/7/2010 tarihli ve 27647 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2010/18) ile ÇHC menşeli söz konusu ürüne yönelik sonuçlandırılan NGGS sonucunda mezkûr önlemin yürürlük süresi, önlem tutarı, 8302.10.00.00.00 GTİP altında sınıflandırılan “menteşeler (sivil hava taşıtlarında kullanılanlar hariç)” ve 8302.50.00.00.00 GTİP altında sınıflandırılan “sabit askılıklar, şapka askıları, dirsekler, benzeri eşya” için 1,64 ABD doları/kg; 8302.42.00.00.00 GTİP altında sınıflandırılan “diğerleri, mobilyalar için olanlar (sivil hava taşıtlarında kullanılanlar ve koltuk amortisörleri hariç)” için 0,75 ABD doları/kg olacak şekilde değiştirilerek beş yıl daha uzatılmıştır.

(3) 21/12/2016 tarihli ve 29925 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2016/53) ile sonuçlandırılan ikinci NGGS sonucunda dampinge karşı kesin önlemin aynen uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

(4) 22/3/2018 tarihli ve 30368 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2016/53)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile, ÇHC menşeli söz konusu önlemin uygulandığı tarife pozisyonu ve eşya tanımı kapsamı, 8302.10 gümrük tarife pozisyonu (GTP) altında sınıflandırılan “menteşeler (sivil hava taşıtlarında kullanılanlar hariç; 8302.10.00.00.12 pozisyonunda yer alan nakil vasıtalarına mahsus olanlar hariç)”; 8302.50.00.00.00 GTİP altında sınıflandırılan “sabit askılıklar, şapka askıları, dirsekler, benzeri eşya”; 8302.42.00.00.00 GTİP altında sınıflandırılan “diğerleri, mobilyalar için olanlar (sivil hava taşıtlarında kullanılanlar ve koltuk amortisörleri hariç)” olacak şekilde değiştirilmiştir.

(5) Söz konusu önleme tabi ürünlerin yer aldığı “diğerleri, mobilyalar için olanlar” tanımlı 8302.42.00.00.00 GTİP, 30/12/2020 tarihli ve 31350 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli (Karar Sayısı:3345) ile “koltuk amortisörleri” tanımlı 8302.42.00.00.11 GTİP ve “diğerleri” tanımlı 8302.42.00.00.19 olacak şekilde iki ayrı GTİP halinde yeniden düzenlenmiştir.

(6) Mezkûr dumpinge karşı kesin önlem, 27/8/2008 tarihli ve 26980 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008/29) ile sonuçlandırılan önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma neticesinde Çin Tayvanı, Malezya ve Endonezya menşeli/çıkışlı ürünlere; 20/10/2017 tarihli ve 30216 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2017/21) ile sonuçlandırılan önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma neticesinde İspanya, İtalya, Yunanistan ve Tayland menşeli/çıkışlı ürünlere; 4/5/2019 tarihli ve 30764 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2019/16) ile sonuçlandırılan önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma neticesinde Hindistan menşeli/çıkışlı ürünlere; 27/3/2021 tarihli ve 31436 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2021/14) ile sonuçlandırılan önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma neticesinde Güney Kore ve Makedonya menşeli/çıkışlı ürünlere teşmil edilmiştir.

1.3. Soruşturma

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmünce, 19/2/2021 tarihli ve 31400 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2021/5) ile ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatındaki mevcut önlemin yürürlükten kalkacağı ve ilgili ürünün yerli üreticilerinin mevzuatta öngörülen sürelerde yeterli defillerle desteklenmiş bir başvuru ile NGGS açılması talebinde bulunabilecekleri duyurulmuştur.

(2) Bu çerçevede, Samet Kalıp ve Madeni Eşya Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Samet) firması, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Mevzuatın ilgili hükümlerine uygun olarak taleplerini ileterek mevcut önlemin sona erme tarihinden önce bir NGGS başlatılması için başvuruda bulunmuş olup söz konusu başvuru Yeniler Mobilya Endüstri Mamulleri San. ve Tic. A.Ş., Aysam Mobilya Gereç. Plas. ve Met. İm. İth. İhr. İnş. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti., Şensac Yassı Metal San. ve Tic. A.Ş., Beşel Madeni Eşya San. ve Dış Tic. Ltd. Şti., Günebakan Raylı Sist. ve Çev. Tek. Müh. Mak. San.ve Tic. Ltd. Şti., Array Mobilya Rayları San. ve Tic. A.Ş. ve ASK Mobilya Gereçleri San. ve Tic. A.Ş. firmaları tarafından da desteklenmiştir.

(3) Başvuru kapsamında sunulan bilgi ve belgeler, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu (Kurul) tarafından değerlendirilmiş ve bir NGGS açılmasını haklı kılacak yeterlilikte delillerin mevcudiyetine kanaat getirilmiş olup, 17/12/2021 tarihli ve 31692 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2021/51) ile ÇHC menşeli 8302.10 GTP altında sınıflandırılan “menteşeler (sivil hava taşıtlarında kullanılanlar hariç; 8302.10.00.00.12 pozisyonunda yer alan nakil vasıtalarına mahsus olanlar hariç)”; 8302.50.00.00.00 GTİP altında sınıflandırılan “sabit askılıklar, şapka askıları, dirsekler, benzeri eşya”; 8302.42 gümrük tarife pozisyonu altında sınıflandırılan “diğerleri, mobilyalar için olanlar (sivil hava taşıtlarında kullanılanlar ve koltuk amortisörleri hariç)” ürünü ithalatına yönelik bir NGGS açılmıştır.

(4) T.C. Ticaret Bakanlığı (Bakanlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülen NGGS tamamlanmıştır.

1.4. Yerli üretim dalının temsil niteliği

(1) Yönetmeliğin 26 ncı maddesi uyarınca, başvuruyu destekleyen yerli üreticilerden ASK Mobilya Gereçleri San. ve Tic. A.Ş. firması soruşturma sırasında istenen bilgi ve belgeleri verilen süreler içerisinde sağlamadığından işbirliğine gelmemiş olarak kabul edilmiştir.

(2) Bu çerçevede, başvuru sahibi yerli üretici Samet firması ve başvuruyu destekleyen üreticilerin 2021 yılında soruşturma konusu ürünlerdeki üretim rakamları ile aynı ürünün toplam Türkiye üretimi kıyaslanması suretiyle yapılan inceleme neticesinde, Yönetmeliğin 18 inci ve 20 nci maddeleri uyarınca başvuruda bulunan Samet firmasının tek başına yerli üretim dalını temsil etme niteliğini haiz olduğu anlaşılmış olup anılan firma işbu raporun ilgili bölümlerinde “yerli üretim dalı” olarak anılacaktır.

1.5. Soruşturma ve gözden geçirme dönemi

(1) Mevcut önlemlerin yürürlükten kalkması durumunda, dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığının tespiti için 1/1/2019–31/12/2021 arasındaki dönem gözden geçirme dönemi olarak alınmıştır.

1.6. İlgili tarafların bilgilendirilmesi, dinlenmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

(1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ürünün Bakanlık tarafından tespit edilen ÇHC’de yerleşik üreticilerine/ihracatçılara, Türkiye’de yerleşik ithalatçılara ve ayrıca mezkûr ülkede yerleşik diğer üreticilere/ihracatçılara iletilmesini teminen ÇHC’nin Ankara Büyükelçiliği’ne soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur. Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan özetine ve soru formlarına nereden erişilebileceği hususunda bilgi verilmiştir.

(2) Taraflara görüş bildirme ve soru formunu yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmıştır. Ayrıca, ilgili tarafların süre uzatımı yönündeki makul talepleri karşılanmıştır.

(3) Yerli üretim dalı, soruşturma süresi boyunca Bakanlık ile işbirliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgileri temin etmiştir.

(4) Soruşturma konusu ürünün ithalatını gerçekleştirdiği tespit edilen firmalara soruşturma açılışına ilişkin bildirim gönderilmiştir. Türkiye’de yerleşik 7 ithalatçı firmadan ithalatçı soru formuna yanıt alınmıştır.

(5) Soruşturma konusu üründe Türkiye’ye ihracat gerçekleştirildiği tespit edilen ÇHC’de yerleşik üretici/ihracatçı firmalardan 1 tanesinden soru formuna yanıt alınmıştır.

(6) Ankara Sanayi Odası soruşturma açılışını müteakip görüşlerini paylaşmak suretiyle ilgili taraf olmuştur.

(7) Soruşturma sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi, bulgu, tespit ve değerlendirmeleri içeren nihai bildirim raporu ÇHC Ankara Büyükelçiliğine, ilgili taraf olan ihracatçı ve ithalatçı firmalar ile yerli üreticiler ve Ankara Sanayi Odasına iletilmiştir.

(8) Nihai bildirim sonrasında, ilgili tarafların nihai bildirimine ilişkin görüşlerini sözlü olarak sunmalarına imkân tanımak amacıyla 24/2/2023 tarihinde kamu dinleme toplantısı düzenlenmiştir.

(9) Tarafların işbu soruşturma boyunca ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkûr görüşlerden mevzuat kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir.

1.7. Yerinde doğrulama incelemesi

(1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde yerli üretici Samet firmasının İstanbul’da bulunan idari merkezinde ve Tekirdağ’da bulunan üretim tesislerinde 19-21 Ekim 2022 tarihlerinde yerinde doğrulama incelemesi gerçekleştirilmiştir.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN VE BENZER ÜRÜN

2.1. Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün

(1) Soruşturma konusu ürün, 8302.10 GTP altında sınıflandırılan “menteşeler (sivil hava taşıtlarında kullanılanlar hariç; 8302.10.00.00.12 pozisyonunda yer alan nakil vasıtalarına mahsus olanlar hariç)”; 8302.50.00.00.00 GTİP altında sınıflandırılan “sabit askılıklar, şapka askıları, dirsekler, benzeri eşya”; 8302.42 GTP altında sınıflandırılan “diğerleri, mobilyalar için olanlar (sivil hava taşıtlarında kullanılanlar ve koltuk amortisörleri hariç)” tanımlarına giren menteşeler ve çekmece raylarıdır.

(2) Menteşeler, mobilyalarda ahşap kapakların açılıp kapanması sağlayan gereçler olup, normal (dampersiz) ve yavaş kapanan (damperli) şeklinde iki temel tipe sahiptir. Menteşe ve altlık iki ayrı ürün olarak tanımlanabilmekle beraber birbirinin tamamlayıcısı olup kullanım alanında birlikte kullanılmaktadır.

(3) Modele göre değişim göstermekle birlikte, normal menteşe yaklaşık olarak 10 parçadan meydana gelmektedir. Tedarik edilen hammaddeler ve yardımcı malzemeler işlem göreceklere işleme merkezlerine gider. Sac işleme merkezinde üretilen yarı mamuller direkt olarak kaplama iş merkezine, çelik işleme merkezinde üretilen yarı mamuller direk olarak ısıl işleme oradan da kaplama iş merkezine gider. Tel işleme merkezinde üretilen tel yarı mamullerden, ısıl işlem göreceklere ısıl işleme oradan da kaplama merkezine, kaplanmayacak olanlar direk montaja, ısıl işlem görmeyecekler ise direk olarak kaplama işlem merkezine gider. İçten yaylı, tamamı metal, ahşap dolap kapak menteşeleri (standart menteşeler), kaplama bölümünde nikel kaplama işlemi gören yarı mamuller, fason kaplamada çinko kaplama işlemi gören yarı mamuller ve preshane bölümü yay sarma makinelerinde sarılan yaylar tam otomatik menteşe montaj makinelerinin malzeme besleme ünitelerine boşaltılır. Otomatik menteşe montaj makinelerinde parça besleme ünitelerinden makineye giren menteşe parçalarının montaj üretimi gerçekleştirilerek menteşe üretilmiş olur. Tüm operasyonlar gerçekleştirildikten sonra ürünler paketleme sahasına alınarak ağırlık kontrolü ile koli içi adetleri standartlara uygun olarak netleştirilir.

(4) Çekmece rayı, mobilya çekmecelerinin rahat bir şekilde açılıp kapanmasını sağlayan özel şekillendirilmiş, boyanmış tekerlekli bir düzenedir. Klasik ray üretimi, dört farklı prostenen oluşmaktadır: presleme, boyama, plastik enjeksiyon ve montaj. Depodan gerekli giriş muayene işlemleri yapılan kaplama saclar rulo halinde form verme işlemini gerçekleştirecek olan preslere alınır ve rulo açıcılar yardımı ile iş merkezine verilir. Bir takım ray yapmak için gerekli olan U ve Z parçalar sağ ve sol olmak üzere iki adet iş merkezinde progresif kalıplar yardımı

ile basılır.Basılan raylar boyanmak üzere boyahane prosesine gider. Raylar boyahane de askılara asıldıktan sonra sırası ile, ön işlem, pasivasyon, hava duşu, kurutma fırını, elektrostatik toz boya ile boyama ile pişirme fırını gibi proseslerden geçer ve montaj bölümüne sevk edilir. Montaj prosesinde boyahane den gelen U ve Z boyanmış sac parçalar, tedarikçi den gelen perçin ve plastik enjeksiyon prosesinden gelen makara otomatik montaj makinasında birleştirilir. Son olarak, ürünler paketlenir ve ticari depoya sevk edilmek üzere hazır hale getirilir.

(5) 30/12/2020 tarihli ve 3345 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla yürürlüğe konulan İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli ile düzenlenen 8302.42.00.00.11 GTIP altında sınıflandırılan “koltuk amortisörleri” tanımlı GTIP’in yürürlükteki önlem kapsamında yer almadığı değerlendirilmektedir.

(6) Bazı ithalatçı firmalar tarafından, yerli üretim dalının, kapılarda kullanılan paslanmaz çelikten mamül kapı menteşesi üretiminde hedeflenen kalite ve kapasitede üretim yapmadığı, gizli kapı menteşesi ve gazlı piston amortisör üretiminin ise bulunmadığı yönünde görüşler iletilmiştir.

(7) Bazı ithalatçı firmalar tarafından, ikame edilebilir menteşe ve çekmece rayının yanı sıra, yerli üretim dalı tarafından üretilmeyen ve ikame edilemez menteşe ve çekmece raylarının ithalatının gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Soruşturma ve yerinde inceleme esnasında, yerli üretim dalının halihazırda amortisör sistemlerinin de dahil olduğu geniş bir ürün gamına sahip bulunduğu ve ürün geliştirme çalışmalarının sürdürüldüğü kaydedilmiş olup, yerli üretim dalı tarafından üretilen ürün ile ithal edilen ürünün tüm tiplerinin tamamıyla aynı olması zorunluluğu bulunmamakta ve yerli üretim dalının soruşturma konusu ürünün tüm tiplerini üretmesi de hukuken ve fiilen beklenmemektedir.

(8) Yapılan başvuruda, yerli üretim dalı tarafından üretilen ürün ile soruşturma konusu ithal ürün arasında teknik ve fiziki özellikler ile ürünün temel kullanım alanları bakımından bir fark bulunmadığı belirtilmiştir. Bu nedenle, Yönetmeliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde, soruşturma konusu ürün ile yerli üretim dalı tarafından üretilen ürününün esas soruşturmada ve daha önceki nihai gözden geçirme soruşturmasında yapılan benzer ürün olarak kabul edilebileceği tespiti geçerliliğini korumaktadır.

(9) Bazı ithalatçı firmalar tarafından iletilen görüşlerde ürünlerde termin sürelerinde kısıtlar yaşandığı ve yerli üretimin talebi karşılamada yetersiz kalabildiği gibi hususlar dile getirilmiştir. Bu kapsamda, yerli üretim dalı tarafından artan talebi karşılamak amacıyla kapasite artırıcı tevsî yatırımları ve yenileme yatırımlarının varlığı yerinde doğrulama esnasında teyit edilmiştir.

(10) Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün ile ilgili açıklamalar bağlayıcı nitelikte olmayıp genel içerikli ve bilgi amaçlıdır.

2.2. Ürünün ithalinde uygulanan vergi oranları ve diğer yükümlülükler

(1) Soruşturma konusu ürün için mer’i İthalat Rejimi Kararı çerçevesinde belirlenen gümrük vergileri aşağıda yer almakta olup ÇHC için uygulanan gümrük vergisi oranı %2,7’dir. Ayrıca, 11/5/2020 tarihli ve 31124 birinci mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalat Rejimi Kararına Ek Karar (Karar Sayısı: 2514) kapsamında söz konusu ülke menşeli ürüne yönelik olarak %30 oranında ilave gümrük vergisi (İGV) uygulanmasına karar verilmiştir. 31/12/2020 tarihli ve 31351 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalat Rejimi Kararına

Ek Karar (Karar Sayısı: 3351) ile bahse konu İGV oranı %15 olarak uygulanmaya devam edilmektedir.

(2) İlâveten, İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2012/1) ve İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2012/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ kapsamında 8302.10.00.00.11 GTİP altında sınıflandırılan “soğuk hava depolarına mahsus olanlar”, 8302.42.00.00.00 GTİP altında sınıflandırılan “diğerleri, mobilyalar için olanlar (koltuk amortisörleri hariç)” ve 8302.50.00.00.00 altında sınıflandırılan “sabit askılıklar, şapka askıları, dirsekler, benzeri eşya” ithalatında 5 ABD doları/kg tutarında; 8302.10.00.00.19 GTİP altında sınıflandırılan “diğerleri” ithalatında ise 6,5 ABD doları/kg tutarında ülke ayrımı yapılmaksızın gözetim uygulanmaktadır.

	GÜMRÜK VERGİSİ ORANI (%)							
GTP/GTİP	1	2	3	4	GTS ÜLKELERİ			8
					5	6	7	
8302.10	0	0	0	0	0	0	0	2,7
8302.50.00.00.00								
8302.42								

1: AB Üyesi Ülkeler, EFTA Üyesi Ülkeler, Serbest Ticaret Anlaşması Ülkeleri: Arnavutluk, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Bosna-Hersek, Fas, Faroe Adaları, Filistin, Gürcistan, Güney Kore, İsrail, Karadağ, Kosova, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Malezya, Mısır Arap Cumhuriyeti, Morityus, Moldova, Sırbistan, Şili, Tunus. 2: Singapur Cumhuriyeti, 3: Bolivarıcı Venezuela Cumhuriyeti, 4: TPS-OIC İslam Konferansı Teşkilatı Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Sistemi Çerçeve Anlaşması ve Tercihli Tarife Düzenlemesi Protokolü (PRETAS) kapsamındaki ülkeler (Bahreyn Krallığı, Bangladeş Halk Cumhuriyeti, Birleşik Arap Emirlikleri, Fas Krallığı, İran İslam Cumhuriyeti, Katar Devleti, Kuveyt Devleti, Malezya, Pakistan İslam Cumhuriyeti, Suudi Arabistan Krallığı, Umman Sultanlığı ve Ürdün Haşimi Krallığı) 5: En Az Gelişmiş Ülkeler, 6: Özel Teşvik Düzenlemelerinden Yararlanacak Ülkeler, 7: Gelişme Yolundaki Ülkeler, 8: Diğer Ülkeler

(3) Bazı ilgili taraflarca, mobilya sektöründe kullanılan soruşturma konusu üründe uygulanan dampainge karşı önlemin yanı sıra, ilave gümrük vergisi ve gözetim kıymeti uygulamasının maliyetleri yükseltici etki yarattığı ve mobilya sektöründe Türkiye’nin rekabetçi gücünü azalttığı yönünde görüşler iletilmiştir.

3. DAMPİNGİN DEVAMI VEYA YENİDEN MEYDANA GELMESİ İHTİMALİ

3.1. Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde önlemlerin yürürlükten kalkması halinde dampaingin devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı incelenmiştir.

3.2. Dampaingin devam etme ihtimali

(1) Yönetmeliğin 40 ıncı ve 41 inci maddeleri çerçevesinde, soruşturma sırasında yeniden bir damping marjı hesaplanmamış, esas soruşturmada ve 20/7/2010 tarihli ve 27647 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2010/18) ile tamamlanan nihai gözden geçirme soruşturmasında hesaplanmış olan damping marjları gösterge olarak dikkate alınmıştır.

(2) Buna göre, esas soruşturmada ÇHC menşeli menteşeler için nispi olarak CIF ithalat bedelinin %105,9’u oranında, mutlak olarak ise 1,39 ABD doları/kg tutarında; çekmece rayları

için nispi olarak CIF ithalat bedelinin %99,9'u, mutlak olarak ise 0,508 ABD doları/kg tutarında; 20/7/2010 tarihinde tamamlanan nihai gözden geçirme soruşturmasında ise menteşeler için nispi olarak CIF ithalat bedelinin %70'i oranında, mutlak olarak ise 1,64 ABD doları/kg tutarında; çekmece rayları için nispi olarak CIF ithalat bedelinin %113'ü oranında, mutlak olarak ise 1,54 ABD doları/kg tutarında dumping marjı hesaplanmıştır.

(3) Mevcut dumpinge karşı önlemlerin hukuki ve idari alt yapısını teşkil eden esas soruşturma ve 20/7/2010 tarihinde tamamlanan nihai gözden geçirme soruşturması esnasında tespit edilen dumping marjlarının, firmaların önlemin yürürlükten kalkması halindeki muhtemel davranışlarını yansıtacak önemli bir gösterge niteliği taşıdığı değerlendirilmektedir.

3.3. Dampingin yeniden meydana gelmesi ihtimali

(1) İhracatçı firmaların davranışlarını ve yeniden meydana gelmesi muhtemel olan dumpingi göstermesi açısından soruşturma konusu ülkelerin üretim ve ihracat kapasiteleri ile fiyatları önem arz etmektedir.

3.3.1. Soruşturma konusu ülkelerin üretim ve ihracat kapasiteleri ile fiyatları

(1) Soruşturma konusu ülkenin ihracat kabiliyetine ilişkin değerlendirmeler, International Trade Center (Uluslararası Ticaret Merkezi-UTM)'ın dış ticaret verilerine dayanılarak yapılmıştır. Bu kapsamda, 8302.10 armonize sistem kodu altında yer alan "adi metallerden her çeşit menteşeler" ve 8302.42 armonize sistem kodu altında yer alan "mobilyalar için adi metallerden donanım, tertibat ve benzeri eşya" ürünlerine ilişkin 2019-2021 dönemine ait FOB ihracat verisi kullanılmıştır. Söz konusu istatistik verisi ÇHC'nin soruşturma konusu üründeki üretim kapasitesine gösterge teşkil etmesi açısından önemlidir. UTM tarafından sağlanan veriler ulusal veri kaynaklarıyla uyumsuzluk gösterebilmekte, bazı yıllarda dünya toplam ihracatına ilişkin veri bulunmamaktadır. Bu çerçevede aşağıdaki değerlendirmelerde bahse konu kısıtlar da göz önünde bulundurulmuştur.

(2) UTM'nin bahse konu verileri incelendiğinde, menteşelerin dünya ihracatı değer bazında 2019 yılında 5,5 milyar ABD doları, 2020 yılında 5,6 milyar ABD doları ve 2021 yılında 7 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

(3) UTM verilerine göre, ÇHC'nin 2019-2021 döneminde menteşelerin dünya ihracatında ana tedarikçi ülke konumunda olduğu görülmektedir. ÇHC, bahse konu dönemde dünya ihracatında değer ve miktar bazında birinci sırada yer almaktadır. Değer bazında ÇHC'nin söz konusu ürün ihracatı, 2019 yılında 1,7 milyar ABD doları iken, 2020 yılında 1,8 milyar ABD dolarına, 2021 yılında ise 2,4 milyar ABD dolarına yükselmiştir. Miktar bazında ise ÇHC'nin tüm dünyaya yapmış olduğu mezkûr ürün ihracatı 2019 yılında 405.521 ton iken 2020 yılında 411.787 tona, 2021 yılında ise 514.056 tona yükselmiştir. ÇHC'nin 2019-2021 dönemindeki yıllarda değer bazında dünya ihracatından aldığı paylar ise sırasıyla %30,4, %32,2 ve %34,5 olarak gerçekleşmiştir. ÇHC'nin tüm dünyaya yaptığı ihracatın birim fiyatlarının 2019 yılında 4,16 ABD doları/kg, 2020 yılında 4,37 ABD doları/kg ve 2021 yılında 4,75 ABD doları/kg olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu üründen ÇHC'nin ihracat birim fiyatlarının tüm dünyanın ortalama ihracat birim fiyatlarının çok altında kaldığı görülmektedir.

(4) Çekmece raylarının da dâhil olduğu "mobilyalar için adi metallerden donanım, tertibat ve benzeri eşya" tanımlı ürün grubunun dünya ihracatı değer bazında 2019 yılında 8,5 milyar ABD doları, 2020 yılında 8,7 milyar ABD doları ve 2021 yılında 11,4 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

(5) ÇHC'nin "mobilyalar için adi metallerden donanım, tertibat ve benzeri eşya" tanımlı ürün grubunda, dünyada ana tedarikçi ülke konumunda olduğu görülmektedir. UTM verilerine göre ÇHC, bahse konu dönemde dünya ihracatında değer ve miktar bazında birinci sırada yer almaktadır. Değer bazında ÇHC'nin söz konusu ürün ihracatı, 2019 yılında 3,5 milyar ABD doları iken, 2020 yılında 3,9 milyar ABD dolarına, 2021 yılında ise 5,1 milyar ABD dolarına yükselmiştir. Miktar bazında ise ÇHC'nin tüm dünyaya yapmış olduğu mezkûr ürün grubu ihracatı 2019 yılında 861.153 ton iken 2020 yılında 888.698 tona, 2021 yılında ise 1.139.975 tona yükselmiştir. ÇHC'nin 2019-2021 dönemindeki yıllarda değer bazında dünya ihracatından aldığı paylar ise sırasıyla %41,1, %44,6 ve %44,9'dur. ÇHC'nin tüm dünyaya yaptığı ihracatın birim fiyatlarının 2019 yılında 4,05 ABD doları/kg, 2020 yılında 4,37 ABD doları/kg ve 2021 yılında 4,48 ABD doları/kg olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu üründe ÇHC'nin ihracat birim fiyatlarının tüm dünyanın ortalama ihracat birim fiyatlarının altında kaldığı görülmektedir.

(6) İncelenen yıllarda ÇHC'nin hem menteşelerin hem de "mobilyalar için adi metallerden donanım, tertibat ve benzeri eşya" tanımlı ürün grubunun dünyadaki ana tedarikçi ülkesi olduğu; her iki ürün grubunda da 2019-2021 döneminde miktar ve değer bazındaki dünya ihracatında birinci sırada yer aldığı; 2019-2021 döneminde, her iki ürün grubunda da tüm dünyaya yapmış olduğu miktar ve değer bazındaki ihracatın ve değer bazında dünya ihracatından aldığı payın sürekli artış trendi içerisinde olduğu ve ÇHC'nin ihracat birim fiyatlarının tüm dünyanın ortalama ihracat birim fiyatlarının altında kaldığı hususları birlikte dikkate alındığında, ÇHC'nin halihazırda önemli seviyede üretim ve ihracat potansiyelinin bulunduğu değerlendirilmektedir.

3.4. Dampingin devamı veya tekrarı ihtimaline ilişkin değerlendirme

(1) Bu bölümde incelenen hususların bir bütün olarak değerlendirilmesi neticesinde, meri önlemlerin yürürlükten kalkması halinde dampingin devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu değerlendirilmektedir.

4. ZARARIN DEVAMI VEYA YENİDEN MEYDANA GELMESİ İHTİMALİ

4.1. Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde, gözden geçirme döneminde yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri ve önlemin yürürlükten kalkması halinde zararın devam etmesinin veya tekrar etmesinin muhtemel olup olmadığı incelenmiştir. Bu çerçevede, ithalatın mutlak ve nispi olarak gelişimi, ithalat fiyatlarının gelişimi ile yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri değerlendirilmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı ve soruşturma konusu ülkelerden yapılan ithalatının incelenmesinde Bakanlığımız veri tabanı Karar Destek Sistemi (KDS) verileri kullanılmıştır.

4.2. Ürünün genel ithalatının mutlak gelişimi ve fiyatları

(1) Soruşturma konusu menteşelerin 2019 yılında 42.435.108 adet olan genel ithalat miktarı 2020 yılında 47.203.260 adede, 2021 yılında ise 64.192.274 adede yükselmiştir. Menteşelerin genel ithalatı değeri 2019 yılında 17.493.269 ABD doları iken, 2020 yılında 19.951.317 ABD dolarına, 2021 yılında 29.626.362 ABD doları seviyesine yükselmiştir. Ortalama menteşe

ithalat birim fiyatları 2019 yılında 0,41 ABD doları/adet ve 2020 yılında 0,42 ABD doları/adet olarak gerçekleşmiş, 2021 yılında ise 0,46 ABD doları/adet seviyesinde olmuştur.

(2) Soruşturma konusu çekmece raylarının 2019 yılında 5.305.866 adet olan genel ithalat miktarı 2020 yılında 3.837.360 adede gerilemiş, 2021 yılında ise 3.434.285 adet seviyesinde gerçekleşmiştir. Çekmece raylarının genel ithalatı değeri 2019 yılında 9.733.351 ABD doları iken, 2020 yılında 9.619.833 ABD dolarına düşmüş, 2021 yılında ise 9.631.434 ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Yukarıdaki veriler çerçevesinde, soruşturma konusu ithalatının ağırlıklı ortalama birim fiyatları hesaplanmıştır. Ortalama çekmece rayı ithalat birim fiyatları 2019 yılında 1,83 ABD doları/adet ve 2020 yılında 2,51 ABD doları/adet olarak gerçekleşmiş, 2021 yılında ise 2,80 ABD doları/adet seviyesinde olmuştur.

4.3. Soruşturma konusu ülkeden ithalatın mutlak gelişimi ve fiyatları

(1) ÇHC'den gerçekleşen soruşturma konusu menteşe ithalatı, miktar bazında artan bir seyir izleyerek, 2019 yılında 13.847.050 adet olarak gerçekleşirken, 2020 yılında 22.310.753 adede yükselmiş; 2021 yılında ise 29.442.457 adet seviyesinde gerçekleşmiştir. Söz konusu ithalat değer bazında ise, 2019 yılında 3.118.059 ABD doları seviyesinde iken, 2020 yılında 5.357.470 ABD dolarına yükselmiş; 2021 yılında ise 7.069.623 ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Soruşturma konusu ithalatın birim fiyatları, 2019 yılında 0,23 ABD doları/adet iken, 2020 yılında 0,24 ABD doları/adede yükselmiş, 2021 yılında ise sabit kalarak 0,24 ABD doları/adet seviyesinde gerçekleşmiştir. Söz konusu üründe ÇHC'den ithalatın genel ithalat içindeki payı, 2019 yılında %32,6 iken, 2020 yılında %47,3'e yükselmiş, 2021 yılında ise %45,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

(2) ÇHC'den gerçekleşen soruşturma konusu çekmece rayı ithalatı, miktar bazında, 2019 yılında 1.187.181 adet olarak gerçekleşirken, 2020 yılında 916.477 adede gerilemiş; 2021 yılında ise 872.470 adet seviyesinde gerçekleşmiştir. Söz konusu ithalat değer bazında ise, 2019 yılında 1.669.656 ABD doları seviyelerinde iken, 2020 yılında 2.092.588 ABD dolarına yükselmiş; 2021 yılında ise 1.395.879 ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Soruşturma konusu ithalatın birim fiyatları, 2019 yılında 1,41 ABD doları/adet iken, 2020 yılında 2,28 ABD doları/adede yükselmiş, 2021 yılında ise 1,60 ABD doları/adet seviyesine gerilemiştir. Söz konusu üründe ÇHC'den ithalatın genel ithalat içindeki payı, 2019 yılında %22,4 iken, 2020 yılında %23,9'a, 2021 yılında ise %25,4'e yükselmiştir.

4.4. Diğer ülkelerden ithalatın mutlak gelişimi ve fiyatları

(1) Soruşturma konusu menteşelerin ÇHC dışındaki diğer ülkelerden ithalatı 2019 yılında 28.588.058 adet olarak gerçekleşirken, 2020 yılında 24.892.507 adede gerilemiş, 2021 yılında ise 34.749.817 adede yükselmiştir. Diğer ülkelerden gerçekleşen ithalat değer bazında ise, 2019 yılında 14.375.209 ABD doları, 2020 yılında 14.593.847 ABD doları, 2021 yılında ise 22.556.739 ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Söz konusu ithalatın ortalama birim fiyatları, 2019 yılında 0,50 ABD doları/adet iken, 2020 yılında 0,59 ABD doları/adede, 2021 yılında ise 0,65 ABD doları/adede yükselmiştir. Söz konusu üründe ÇHC dışındaki ülkelerden ithalatın genel ithalat içerisindeki miktar bazında payı ise, 2019 yılında %67,4 iken, 2020 yılında %52,7'e düşmüş, 2021 yılında ise %54,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

(2) Soruşturma konusu çekmece raylarının ÇHC dışındaki diğer ülkelerden ithalatı 2019 yılında 4.118.685 adet olarak gerçekleşirken, 2020 yılında 2.920.883 adede gerilemiş, 2021 yılında ise 2.561.815 adet olarak gerçekleşmiştir. Diğer ülkelerden gerçekleşen ithalat değer bazında ise, 2019 yılında 8.063.695 ABD doları, 2020 yılında 7.527.245 ABD doları, 2021 yılında ise

8.235.555 ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Söz konusu ithalatın ortalama birim fiyatları, 2019 yılında 1,96 ABD doları/adet iken, 2020 yılında 2,58 ABD doları/adede, 2021 yılında ise 3,21 ABD doları/adede yükselmiştir. Söz konusu üründe ÇHC dışındaki ülkelerden ithalatın genel ithalat içerisindeki miktar bazında payı ise, 2019 yılında %77,6 iken, 2020 yılında %76,1, 2021 yılında ise %74,6 seviyesine gerilemiştir.

4.5. İthalatın nispi gelişimi

(1) Soruşturma konusu ithalatın nispi olarak gelişimini görebilmek için, soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın Türkiye toplam benzer mal tüketimi içindeki payı incelenmiştir. Bu bağlamda, öncelikle yerli üretim dalı, başvuruyu destekleyen yerli üreticiler ve diğer yerli üreticilerin yurt içi satışları ile genel ithalat miktarı toplanarak ilgili yıllarda Türkiye toplam benzer mal tüketimi elde edilmiştir. Yerli üretim dalının yurt içi satış miktarının ve soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalat miktarının toplam tüketime oranlanmasıyla da pazar payları hesaplanmıştır. İncelenen veriler 2019 yılı 100 olacak şekilde endekslenmiştir.

(2) Bu çerçevede, menteşeler için yurt içi tüketim endeksi, 2019-2021 yıllarında sırasıyla 100 birim, 127 birim ve 152 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) ÇHC menşeli menteşe ithalatının 2019 yılında 100 birim olan pazar payı endeksi, 2020 yılında 127 birime, 2021 yılında ise 140 birime yükselmiştir.

(4) Menteşeler için diğer ülkeler menşeli ithalatın 2019 yılında 100 birim olan pazar payı endeksi, 2020 ve 2021 yıllarında sırasıyla 69 birim ve 80 birim olmuştur.

(5) Yerli üretim dalının menteşeler için pazar payı endeksi, 2019-2021 yıllarında değişmeyerek 100 birim olarak kalmıştır.

(6) Çekmece rayı için yurt içi tüketim endeksi, 2019-2021 yıllarında sırasıyla 100 birim, 110 birim ve 118 birim olarak gerçekleşmiştir.

(7) ÇHC menşeli çekmece rayı ithalatının 2019 yılında 100 birim olan pazar payı endeksi, 2020 yılında 70 birime, 2021 yılında ise 62 birime gerilemiştir.

(8) Çekmece rayı için diğer ülkeler menşeli ithalatın 2019 yılında 100 birim olan pazar payı endeksi, 2020 ve 2021 yıllarında sırasıyla 64 birim ve 53 birim olmuştur.

(9) Yerli üretim dalının çekmece rayı için pazar payı endeksi, 2019-2021 yıllarında sırasıyla 100 birim, 102 birim ve 114 birim olarak gerçekleşmiştir.

4.6. Fiyat kısırlaması ve baskısı

(1) Fiyat kısırlaması, ithal ürünün ortalama pazara giriş fiyatının Türkiye piyasasında yerli üretim dalının ortalama yurt içi birim satış fiyatının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermektedir.

(2) Fiyat kısırlaması hesaplanırken, ÇHC'den gerçekleştirilen hem menteşe hem de çekmece rayı ithalatı için, Bakanlığımız Karar Destek Sistemi verileri kullanılarak ithalatın CIF birim fiyatının üzerine tüm yıllar için gümrükleme masrafları (%2 oranında); gümrük vergisi (%2,7 oranında); 2020 ve 2021 yılları için ayrıca ilave gümrük vergisi (sırasıyla, %30 ve %15

oranında) eklenerek ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatı bulunmuştur. Bulunan değerler ile yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatları karşılaştırılmıştır.

(3) Bu kapsamda, soruşturma konusu ülke menşeli menteşe ithalatının 2019 ve 2021 yıllarında; çekmece rayı ithalatının ise 2019 yılında yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatını kırdığı tespit edilmiştir.

(4) Fiyat baskısı ise, ithal ürün fiyatlarının Türkiye piyasasında yerli üretim dalının benzer ürünlerdeki ticari maliyeti ve makul kâr oranı dikkate alınarak tespit edilen olması gereken yurt içi satış fiyatının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermektedir.

(5) Fiyat baskısı hesaplanırken, fiyat kırılması hesabında olduğu gibi ithal ürün için Türkiye piyasasına giriş fiyatı bulunarak, bu değer yerli üretim dalının ortalama ticari maliyetine makul bir kâr oranı eklenerek bulunan olması gereken yurt içi satış fiyatı ile karşılaştırılmıştır.

(6) Bu kapsamda, soruşturma konusu ülke menşeli menteşe ithalatının yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatını 2019 ve 2021 yıllarında; çekmece rayının ise 2019 yılında baskıladığı tespit edilmiştir.

4.7. Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri, Samet firmasının 2019-2021 yıllarına ait verileri esas alınarak incelenmiştir. Eğilimin sağlıklı bir şekilde analiz edilebilmesi amacıyla, Türk lirası bazındaki veriler yıllık ortalama Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılması suretiyle enflasyondan arındırılarak endekslenmiştir.

(2) Ekonomik göstergelerin değerlendirilmesinde, soruşturma konusu ürüne ait miktar incelemesinde adet ölçü birimi kullanılmıştır.

4.7.1 Menteşe

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO)

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün menteşeler için 2019 yılında 100 birim olan üretim miktarı endeksi, 2020 yılında 128 birim, 2021 yılında 159 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının kapasite endeksi 2019 ve 2020 yıllarında 100 birim, 2021 yılında ise 103 birim olarak gerçekleşmiştir. Bu çerçevede, 2019 yılında 100 birim olan KKO endeksi 2020 yılında 128 birime, 2021 yılında ise 154 birime yükselmiştir.

b) Yurt içi ve yurt dışı satışlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2019 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi satış miktarı endeksi 2020 yılında 127 birim, 2021 yılında ise 153 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

(2) 2019-2021 yıllarında, yurt içi satış değeri endeksi sırasıyla 100 birim, 131 birim ve 182 birim olmuştur.

(3) Yerli üretim dalının soruşturma döneminde yurt dışı satış miktarı endeksi 2019 yılında 100 birim, 2020 yılında 103 birim, 2021 yılında ise 140 birim olarak gerçekleşmiştir.

(4) 2019-2021 yıllarında, yurt dışı satış değeri endeksi ise sırasıyla 100, 128 ve 179 birim olarak gerçekleşmiştir.

c) Yurt içi fiyatlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için yurt içi birim satış fiyatı endeksi 2019 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2020 yılında 103 birim ve 2021 yılında 119 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

ç) Pazar payı

(1) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2019-2021 yıllarında sabit kalarak 100 birim olarak gerçekleşmiştir.

d) Maliyetler ve kârlılık

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2019 yılında 100 birim olan birim sınav maliyet endeksi, 2020 yılında 98 birim ve 2021 yılında 111 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için gerçekleşen ticari maliyetleri ve yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi satışlardan birim kârlılık endeksi, 2019 yılında -100 birim, 2020 yılında 231 birim ve 2021 yılında 360 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) Yerli üretim soruşturma döneminde yurt içi ve yurt dışı satışlarının dâhil olduğu toplam kârlılık endeksi yurt içi satışlardan kârlılık endeksi 2019 yılında -100 birim, 2020 yılında 3.334 birim 2021 yılında 4.326 birim olarak gerçekleşmiştir.

e) Stoklar

(1) Yerli üretim dalının dönem sonu stok miktarının endeksi 2019-2021 yıllarında sırasıyla 100 birim, 114 birim ve 183 birim olarak gerçekleşmiştir.

f) İstihdam

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu menteselerin üretiminde çalışan işçi sayısı endeksi 2019-2021 yıllarında sırasıyla 100 birim, 105 birim ve 136 birim olarak gerçekleşmiştir.

g) Verimlilik

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi başına düşen üretim miktarını gösteren verimlilik endeksi 2019 yılında 100 birim, 2020 ve 2021 yıllarında sırasıyla 122 birim ve 116 birim olarak gerçekleşmiştir.

ğ) Nakit akışı

(1) Soruşturma konusu üründe sağlanan (hasıla - üretim değeri - faaliyet ve finansman giderleri + ürün amortismanı) nakit akışı endeksi ise 2019 yılında 100 birim, 2020 yılında 422 birim ve 2021 yılında 633 birim olarak gerçekleşmiştir.

4.7.2 Çekmece rayı

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO)

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu çekmece rayı için 2019 yılında 100 birim olan üretim miktarı endeksi, 2020 yılında 117 birime yükselmiş, 2021 yılında ise 146 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının çekmece rayında kapasite endeksi 2019-2020 döneminde 100 birim olurken, 2021 yılında 106 birim olarak gerçekleşmiştir. KKO endeksi 2019 yılında 100 birim iken, 2020 yılında 117 birime yükselmiş, 2021 yılında ise 138 birim olarak gerçekleşmiştir.

b) Yurt içi ve yurt dışı satışlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2019 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi satış miktarı endeksi 2020 yılında 113 birime yükselmiş, 2021 yılında 134 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının 2019 yılında 100 birim olduğu kabul edilen yurt dışı satış miktarı endeksi, 2020 yılında 116 birime yükselirken, 2021 yılında ise 167 birim seviyesinde oluşmuştur.

c) Yurt içi fiyatlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için yurt içi ağırlıklı ortalama birim satış fiyatı endeksi 2019 yılında 100 iken 2020 yılında 98 birime düşmüş, 2021 yılında ise 100 birim olarak gerçekleşmiştir.

e) Pazar payı

(1) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2019 yılında 100 birim iken 2020 yılında 102 birime, 2021 yılında ise 114 birime yükselmiştir.

d) Maliyetler ve kârlılık

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2019 yılında 100 birim olan birim sınai maliyet endeksi, 2020 yılında 101 birim ve 2021 yılında 114 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için gerçekleşen ticari maliyetleri ve yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi satışlardan birim kârlılık endeksi, 2019 yılında 100 birim, 2020 yılında 723 birim ve 2021 yılında 452 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) Yerli üretim soruşturma döneminde yurt içi ve yurt dışı satışlarının dâhil olduğu toplam kârlılık endeksi 2019 yılında 100 birim, 2020 yılında 464 birim 2021 yılında 494 birim olarak gerçekleşmiştir.

e) Stoklar

(1) Soruşturma konusu ürüne ilişkin stok miktarı endeksi 2019 yılında 100 birim iken, 2020 yılında 127 birime yükselmiş ve 2021 yılında 201 birim seviyesinde oluşmuştur.

(2) Stok çevrim hızı endeksi ise 2019 yılında 100 birim iken, 2020 yılında 89 birime gerilerken, 2021 yılında 70 birim seviyesinde oluşmuştur.

f) İstihdam

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan doğrudan işçi sayısı 2019 yılı 100 birim kabul edildiğinde, 2020 yılında 105 birime yükselirken, 2021 yılında 136 birim olarak gerçekleşmiştir.

g) Verimlilik

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi başına düşen üretim miktarını gösteren verimlilik endeksi 2019 yılında 100 birim ve 2020 yılında 111 birim olurken, 2021 yılında 107 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

ğ) Nakit akışı

(1) Soruşturma konusu üründe sağlanan (hasıla - üretim değeri - faaliyet ve finansman giderleri + ürün amortismanı) nakit akışı endeksi ise, 2019 yılında 100 birim kabul edildiğinde, 2020 yılında 253 birime yükselmiş, 2021 yılında ise 321 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

4.7.3 Firma geneli ekonomik göstergeler

a) Ücretler

(1) 2019 yılında 100 birim olarak kabul edilen aylık brüt işçi ücreti endeksi dalgalı bir seyir izleyerek, 2020 yılında 98 birime düşmüş, 2021 yılında ise 102 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

b) Büyüme

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetlerini kapsayan bilanço aktif büyüklüğüne ilişkin 2019 yılında 100 birim olduğu kabul edilen endeks, 2020 yılında 133 birime yükselmiş, 2021 yılında ise 137 birim olarak gerçekleşmiştir.

c) Sermaye arttırma yeteneği

(1) 2019 yılında 100 birim olduğu kabul edilen yerli üretim dalının öz sermaye endeksi, 2020 yılında 130 birime yükselirken, 2021 yılında 108 birim olarak gerçekleşmiştir.

ç) Yatırımları arttırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının incelenen dönemde bütün faaliyetlerine ilişkin kapasite artışı için yapılan tevsî yatırımları endeksi, 2019 yılında 100 birim kabul edildiğinde, 2020 yılında 311 birime yükselmiş, 2021 yılında ise 349 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının incelenen dönemde bütün faaliyetlerine ilişkin yenileme yatırımları endeksi ise 2019 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2020 yılında 131 birime yükselmiş, 2021 yılında ise 115 birim olarak gerçekleşmiştir.

d) Yatırımların geri dönüş oranı

(1) Yerli üretim dalının yatırımlarının geri dönüş oranı (net kâr/aktifler) endeksi 2019 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2020 yılında 967 birime yükselmiş, 2021 yılında ise 962 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

4.8. Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesi

(1) Yerli üretim dalının menteşeler için gözden geçirme dönemindeki ekonomik göstergeleri incelendiğinde, yürürlükteki önlemin de etkisiyle genel olarak ekonomik göstergelerinin olumlu bir seyir izlediği tespit edilmiştir. Bu bağlamda, yerli üretim dalının üretim, yurt içi satışlar, yurt içi satışlardan ürün kârı, KKO, ürün istihdamı ve ürün nakit akışı gibi temel ekonomik göstergelerinin 2021 yılında hem bir önceki yıla göre hem de 2019 temel yılına göre artış kaydettiği gözlemlenmiştir. Bununla birlikte, 2021 yılında yerli üretim dalının bazı ekonomik göstergelerinde yürürlükteki önleme rağmen kötüleşmeler yaşandığı görülmüştür. Bu çerçevede, yerli üretim dalının 2021 yılında hem bir önceki yıla göre hem de 2019 baz yılına göre stok miktarının arttığı; stok çevrim hızının kötüleştiği, pazar payının ise artan tüketime rağmen sabit kaldığı görülmüştür. Öte yandan, yerli üretim dalının ürün kârlılığının 2019 yılında negatif değerlendirildiği, 2020 yılında 2019 yılına kıyasla gözlemlenen endeks değeri bazındaki yükselişin baz etkisi dolayısıyla yüksek seviyede gerçekleştiği, kârlılığın mutlak olarak çok yüksek seviyede olmadığı tespit edilmiştir.

(2) Yerli üretim dalının çekmece rayı için gözden geçirme dönemindeki ekonomik göstergelerinin seyrinin, menteşe ürününe ilişkin ekonomik göstergeleriyle önemli seviyede benzerlikler gösterdiği ve yürürlükteki önlemin de etkisiyle genel olarak ekonomik göstergelerinin olumlu bir seyir izlediği gözlemlenmiştir. Bu bağlamda, yerli üretim dalının üretim, yurt içi satışlar, KKO, ürün istihdamı ve ürün nakit akışı gibi temel ekonomik göstergelerinin 2021 yılında hem bir önceki yıla göre hem de 2019 temel yılına göre artış kaydettiği görülmüştür. Bununla birlikte, yürürlükteki önleme rağmen, 2021 yılında yerli üretim dalının stok miktarının arttığı, stok çevrim hızında bozulma yaşandığı görülmüştür. Öte yandan, yerli üretim dalının yurt içi satışlardan ürün kârında, 2020 yılında 2019 yılına kıyasla baz etkisiyle yüksek seviyede artış yaşandığı, yurt içi satışlardan kârlılığın 2021 yılında 2020 yılına kıyasla düşüş gösterdiği ve mutlak kârlılığın yüksek seviyede olmadığı tespit edilmiştir.

4.9. Zararın devamı veya yeniden meydana gelmesi ihtimali

4.9.1 Menteşe

(1) ÇHC, soruşturma konusu menteşeler bağlamında, üretim ve ihracat kabiliyeti bakımından küresel bazda ilk sırada yer almakta olup dünya ihracatındaki payı değer bazında %44,9 oranındadır. Bu kapsamda, büyüklüğü de göz önüne alındığında, Türkiye pazarının, soruşturma konusu ülke için önem arz ettiği düşünülmektedir.

(2) ÇHC'den gerçekleşen menteşe ithalatı miktar ve değer bazında incelenen dönem içerisinde artış gösterdiği tespit edilmiş olup, 2021 yılında 2019 yılına kıyasla %113 oranında artmıştır. Diğer ülkelerden gerçekleşen ithalatın birim fiyatlarının 2019-2021 yılları arasında yukarı yönlü bir trend seyrettiği, ancak söz konusu dönemde ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlarının sabit kaldığı gözlemlenmiştir. Ayrıca, ÇHC menşeli menteşelerin Türkiye pazarındaki payının incelenen dönem içerisinde %40 oranında arttığı, yerli üretim dalının ise artan tüketime rağmen pazar payının sabit kaldığı tespit edilmiştir. Yürürlükteki önleme rağmen, ithalatın hem mutlak hem de nisbi olarak artış gösterdiği dikkate alındığında, ÇHC menşeli ürün ihracatı yapan

ihracatçıların Türkiye pazarını iyi tanıdıkları, pazara erişim konusunda herhangi bir sorunla karşılaşmadıkları, Türkiye pazarının büyüklüğünü ve cazipliğini koruduğu değerlendirilmektedir.

(3) Öte yandan, ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlarının, dampinge karşı önlemin varlığında, yerli üretim dalının yurt içi satış fiyatlarını 2019 ve 2021 yıllarında kırdığı ve baskıladığı tespit edilmiştir.

4.9.2 Çekmece Rayı

(1) ÇHC menşeli çekmece rayı ithalatının 2021 yılında, diğer ülkelerden gerçekleşen ithalatın trendine benzer şekilde hem bir önceki yıla hem de temel yıl 2019'a göre azaldığı tespit edilmiştir. Diğer ülkelerden gerçekleşen ithalatın ortalama birim fiyatı sürekli artan bir trend takip ederken, ÇHC menşeli çekmece raylarının ortalama birim fiyatının dalgalı bir seyir izleyerek, 2020 yılında 2019 yılına göre artış gösterdiği, 2021 yılında ise bir önceki yıla göre düşüş gösterdiği ve dönem boyunca dünyadan genel ithalat birim fiyatlarının altında kaldığı gözlemlenmiştir. Ayrıca, ÇHC menşeli çekmece rayının pazar payının düşüş gösterdiği, yerli üretim dalının pazar payının ise artış gösterdiği tespit edilmiştir.

(2) ÇHC menşeli çekmece rayı ithalatının birim fiyatlarının 2019 yılında yerli üretim dalının fiyatlarını kırdığı ve baskı altında tuttuğu, incelenen diğer yıllarda ise fiyat kırılganlığı ve baskısının oluşmadığı tespit edilmiştir.

(3) ÇHC menteşe rayı ihracatında dünya pazarında ilk sırada yer almakta olup, 2019-2021 yılları arasında ihracatını hem miktar hem de değer bazında artırmıştır. 2019 yılında toplam dünya ihracatının %30,9'unu gerçekleştirirken, 2021 yılında bu oranın %34,5'e yükseldiği ve söz konusu üründe küresel pazarda en önemli tedarikçi konumunda bulunduğu tespit edilmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

(1) Yürütülen soruşturma esnasında elde edilen bilgi ve bulgular çerçevesinde, ÇHC menşeli ürünlere yönelik yürürlükte bulunan dampinge karşı önlemin ortadan kalkması durumunda dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu değerlendirilmiştir.

(2) Bu çerçevede, soruşturma neticesinde ulaşılan tespitleri değerlendiren Kurulun kararı ve Ticaret Bakanının onayı ile İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/12) ile ÇHC menşeli 8302.10 GTİP altında sınıflandırılan "menteşeler (sivil hava taşıtlarında kullanılanlar hariç); 8302.10.00.00.12 pozisyonunda yer alan nakil vasıtalarına mahsus olanlar hariç)"; 8302.50.00.00.00 GTİP altında sınıflandırılan "sabit askılıklar, şapka askıları, dirsekler, benzeri eşya"; 8302.42 gümrük tarife pozisyonu altında sınıflandırılan "diğerleri, mobilyalar için olanlar (sivil hava taşıtlarında kullanılanlar ve koltuk amortisörleri hariç)" ürünlerinin ithalatında uygulanan önlemin, Yönetmeliğin 42 nci maddesi çerçevesinde aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

GTİP	Eşyanın Tanımı	Menşe Ülke	Dampinge Karşı Önlem
8302.10.00.00.11	Menteşeler (Sivil hava taşıtlarında kullanılanlar hariç)	Çin Halk Cumhuriyeti	1,35 ABD doları/kg
8302.10.00.00.19			
8302.50.00.00.00	Sabit askılıklar, şapka askıları, dirsekler, benzeri eşya		
8302.42.00.00.19	Diğerleri, mobilyalar için olanlar (Sivil hava taşıtlarında kullanılanlar hariç)	Çin Halk Cumhuriyeti	0,65 ABD doları/kg